

Vapaaehtoisuus

Jyväskylän
Katulähetys ry

1. Tervetuloa vapaaehtoiseksi Katulähetykselle	3
2. Vapaaehtoistoiminta ja perehdytyksen tarkoitus	5
2.1 Vapaaehtoisuus	5
2.2 Rekrytointikäytännöt	5
2.3 Perehdytys	6
2.4 Perehdytyksestä vastaavat.....	6
2.5 Vapaaehtoistoiminnan eettiset periaatteet.....	6
2.6 Salassapitovelvollisuus	7
2.7 Varhaisen puuttumisen malli	7
3. Lyhyt katsaus Katulähetyksen historiaan	8
3.1 Katulähetyks tänä päivänä.....	8
3.2 Kristillinen ihmiskäsitys	9
3.3 Laatu	10
4. Vapareiden paikat	11
4.1 Katulähetyksen toimipaikat	11
5. Lait, sopimukset ja vakuutukset	13
5.1 Mitä vapaaehtoinen saa tehdä?.....	13
5.2 Vapaaehtoistyö ja työttömyysturva	13
5.3 Edut ja korvaukset.....	14
5.4 Turvallisuus vapaaehtoistyössä	14
5.5 Vakuutukset.....	14

1. Tervetuloa vapaaehtoiseksi Katulähetykselle

Olet päättänyt ryhtyä vapaaehtoiseksi. Paljon onnea, olet osa tärkeää toimintaa ja panoksesi on arvokas. Tässä on muutama tärkeä vinkki toiminnan aloittamiseen. Lisää tietoa saat omalta perehdyttäjältäsi sekä Katulähetyksen vapaaehtoistoiminnasta vastaavalta Hanna-Riikka Alasippolalta.

1. Olet nyt Katulähetyksen vapaaehtoinen. Katulähetyks on kristilliseltä pohjalta toimiva yleishyödyllinen yhdistys. Sillä on tärkeä merkitys Jyväskylän seudun syrjäytymisen ehkäisyssä, päihdepalveluissa ja työllistämistoimissa. Erilaisia toimipisteitä on lukuisia, ja siten myös vapaaehtoisen työskentelymahdollisuuksiakin. Katulähetyksen johtajatuksena on kristilliseltä pohjalta kumpuava lähimmäisen rakkaus ja kristillinen ihmiskäsitys on erittäin tärkeä.

2. Vapaaehtoistyö on palkatonta ja nimensä mukaan vapaaehtoista toimintaa yksilön, yhteisön tai ympäristön hyväksi. Työ on omista arvoista lähtevää yleishyödyllistä hyväntekeoa, johon olennaisesti kuuluu halu auttaa ja osallistua. Se tuottaa lisäarvoa niin tekijälle kuin avun saajalle. Lisäksi vapaaehtoistoiminnasta saa hyvän mielen, uusia tuttavuuksia, oppii paljon uutta ja se voi avartaa katsantokantaa. Vapaaehtoistoiminta ei siis ole tärkeää vain avun saajalle, vaan myös tekijälle itselleen. Olet mukana tässä omasta tahdostasi. Olet luottamuksen arvoinen.

3. Vapaaehtoistoiminnassa ei ole tarkoitus korvata ammattihenkilöä, vaan antaa apua, tukea ja olla rinnalla kulkija. Vapaaehtoinen on tärkeä osa verkostoa johon kuuluu ammattihenkilöt, sukulaiset sekä ystävät ja tuttavat. Työssä toimit omana itsenäsi, tietoinesi ja taitoinesi, ja oma persoonallisuutesi on paras työkalusi.

4. Perehdytys on tärkeä osa vapaaehtoistyötä ja antaa toiminnalle puitteet. Perehdytyksessä käyt läpi yhteisön työskentelytavat, työturvallisuuden ja muut käytänteet. Muista kysyä, jos jokin askarruttaa. Silloin saat sen tiedon, mitä tarvitset ja kaipaat. Ole aktiivinen perehdytystilanteessa, jos jokin asia ei heti aukene, ei hätää, perehdyttäjällä on siinä sinua varten, ja häneltä voi aina tarkistaa asian uudelleen.

5. Muista, että sinulla on oikeus tukeen ja työnohjaukseen. Jos tehtävissäsi tulee esiin asioita, jotka askarruttavat tai jäävät vaivaamaan, käänny lähityöntekijäsi puoleen. Keskustelu hänen kanssaan voi auttaa ratkaisemaan ongelman. Lisäksi voit ottaa asian puheeksi toisten vapaaehtoisten kanssa, jolloin saat vertais-tukea. Muistathan kuitenkin, että olet vaitiolovelvollinen, etkä tuo julki asiakkaasi elämän yksityiskohtia. Tämä on tärkeä osa luottamuksellisuutta. Ja kannattaa pitää mielessä, että vaitiolovelvollisuus ei pääty koskaan, vaikka työskentelysi vapaaehtois-toiminnassa päättyisikin.

6. Katulähetykset järjestää vapaaehtoisille vuosittain neljä tapahtumaa, joissa tutustutaan toisiin vapaaehtoisin, saadaan ja annetaan vertaistukea sekä saadaan ohjausta. Kaksi tapahtumasta on erityisesti virkistäytymiseen suunnattuja, kahdessa on pääpainona koulutuksellisuus. Kaikissa tapahtumissa on kuitenkin mahdollisuus saada ohjausta ja tukea, joten kannattaa hyödyntää nämä tapahtumat, ne on tarkoitettu juuri sinulle.

7. Vapaaehtoisena työskenneltäessä on tärkeää muistaa eettiset periaatteet. Tasa-arvoisuus, suvaitsevaisuus ja puolueettomuus ovat toiminnan kulmakiviä ja kunnioitat erilaisia taustoja ja mielipiteitä. Ihmisten erilaiset taustat muovaavat jokaisen juuri siksi arvokkaaksi yksilöksi, joka vierelläsi seisoo.

Muista, että sinä, juuri sellaisena kuin olet, olet tärkein voimavara vapaaehtoistyössä!

Mukavaa matkaa Katulähetyksellä ja antoisia hetkiä vapaaehtois-toiminnan parissa.

2. Vapaaehtoistoiminta ja perehdytyksen tarkoitus

2.1 Vapaaehtoisuus

Vapaaehtoistoiminta on tärkeä voimavara koko Suomea ajatellen. On laskettu, että jopa 40% kansalaisista tekee jonkinlaista vapaaehtoistyötä. Kolmannen sektorin, eli järjestöjen, toiminnan merkitys on tässä valtava, jossain määrin jopa ratkaiseva, sillä ensimmäisen ja toisen sektorin alueilla ei juurikaan vapaaehtoistoimintaa ole.

Tänä päivänä järjestöt vapaaehtoisineen on merkittävä täydentäjä sosiaali- ja terveysalalla. Vapaaehtoistyö on kehittynyt ammatilliseen suuntaan, kuten Punaisen Ristin toiminta, ja osa tehtävistä on säädetty lailla kunnan huollettaviksi.

Tärkeimmät vapaaehtoistyötä määrittävät tekijät ovat palkattomuus ja vapaaehtoisuus. Lisäksi työtä tehdään ilman pakkoa tai velvollisuutta muille kuin suvulle tai lähimmäisille. Se on osallistumista organisoituun vuorovaikutukselliseen auttamis- tai tukitoimintaan, jota ei tehdä taloudellisena liiketoimintana, palkkatyönä tai harjoitteluna.

Vapaaehtoistyö on tärkeää auttamistyötä. Vaikka siinä ei ole samanlaisia vaikuttamis- tai hyötyodotuksia, kuin ammatillisessa toiminnassa, tärkeintä onkin hyvän asian edistäminen. Siitä ei saada palkkaa, sitä tehdään lahjana toiselle. Vapaaehtoistyöstä hyötyy sekä tekijä että avunsaaja. Auttamalla saa hyvän mielen, mielekästä tekemistä ja uusia tuttavuuksia, sekä samalla on mahdollisuus oppia uutta ja avartaa maailmankatsomustaan.

Jokainen vapaaehtoistyöntekijä saa tehdä omien voimavarojen ja osaamisen mukaan niin vähän tai paljon kuin haluaa. Vapaaehtoistyö vaatii kuitenkin sitoutumista tiettyssä määrin, kun kyseessä on esimerkiksi ystävätoiminta tai lasten- ja nuorten kanssa tehtävä työ. Ennen kaikkea, vapaaehtoistyössä saat aivan uudenlaista sisältöä elämääsi.

2.2 Rekrytointikäytännöt

Tänä päivänä vapaaehtoistyötä tekevät ovat entistä valvettuneempia, ja haluavat tietää tarkemmin, mihin ovat sitoutumisessa. Siksi rekrytoinnista ollaan hiljalleen siirtymässä markkinointimalliin, jossa tehtävien avaaminen ja toimintojen läpinäkyvyys ovat ensisijaisen tärkeässä asemassa.

2.3 Perehdytys

Perehdytyksen merkitys vapaaehtoistoiminnassa on pienempi, kuin varsinaisiin töihin tulevalle, koska vapaaehtoisen ei ole tarkoitus korvata palkattua työntekijää. Tarkoitus perehdyttämisessä on antaa kokonaiskuva Katulähetyksestä organisaationa ja sen yksiköistä, ja sen tarjoamista mahdollisuuksista vapaaehtoistoimintaan. Hyvin tehty perehdytys selkeyttää tehtävänkuvaa ja innostaa toimimaan. Tämä myös lisää jaksamista, kun työnteosta ei tarvitse liikaa stressata. Yhteiset perehdytystapahtumat lisäävät yhteenkuuluvuutta ja sitouttavat osallistujansa toimintaan ja samalla se takaa laadullisen toiminnan järjestössä.

Perehdytyksen tarkoituksena on tietenkin myös se, että vapaaehtoistyöntekijä pääsee tehokkaasti mukaan toimintaan. Samalla tehtävän kuva selkeytyy: Mitkä ovat vapaaehtoisen työnkuvaa ja velvollisuuksia ja mitkä eivät. Perehdytyksessä annetaan mm. eväitä kuinka kohdata tilanteita, jotka saattavat olla haastavia ja vaativat enemmän asiantuntemusta ja taitoja. Vapaaehtoisen kannattaa kuitenkin tehdä työtä omalla persoonallaan ja omalla tavallaan yhteisön yhteisiä pelisääntöjä noudattaen.

2.4 Perehdytyksestä vastaavat

Tukea, apua ja rohkaisua vapaaehtoinen saa vertaistuen, nimetyn ammattilaisen tai työnohjauksen muodossa. Jokaisessa yksikössä on oma vastuuperehdyttäjensä, voit olla yhteydessä häneen. Koko Katulähetyksen tasolla perehdytyksestä vastaa Hanna-Riikka Alasipola.

2.5 Vapaaehtoistoiminnan eettiset periaatteet

Sosiaali- ja terveysalan eettiset periaatteet toimivat perustana myös vapaaehtoisen toiminnassa. Ihmisarvot ja ihmisen kunnioittaminen ovat tärkeitä peruselementtejä. Nämä ohjeet sisältävät asiakkaan edun, vuorovaikutuksellisuuden ja toiminnan luottamuksellisuuden. Vastavuoroisuus tulee kunnioittavan vuorovaikutuksen myötä ja sitä myöten autettavan ehdoilla toimiminen on helppoa. Tärkeintä on siis toimia eettisten periaatteiden mukaan, hyvään pyrkien ja vahinkoa tuottamatta.

Joustavuus vapaaehtoistoiminnassa ei saa olla kuitenkaan epävarmuutta, joten tarvitaan yhteisiä pelisääntöjä. Ei ole tarkoituksenmukaista, että vapaaehtoinen korvaa ammattilaisen, vaan vapaaehtoinen voi täydentää ammattilaisen panosta. Tehtävien välitys on työnohjaajan vastuulla, kuten myös eettisten periaatteiden kertominen, luottamuksellisuuden ja avun jatkuvuuden tärkeys.

Tärkeänä periaatteena kaikessa vapaaehtoistyössä on, että kaikki ovat samanarvoisia ja tasa-arvoisia, mielipide ja arvomaailma eroista huolimatta. Ideologisia keskusteluja kannattaa harkita tarkkaan, sillä kaikilla on oikeus saada apua. Luotettavuus ja sitoutuminen merkitsevät paljon avun saajalle, joten jos et pääse paikalle sovitusti, ilmoita siitä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Henkilökunnan kanssa kannattaa keskustella myös omasta jaksamisesta.

2.6 Salassapitovelvollisuus

Yleisesti voi sanoa, että vapaaehtoistyöntekijää koskevat samat salassapitovelvollisuussäädökset, kuin ketä tahansa työntekijää, ja se on yksi vapaaehtoistoiminnan peruspilareista. Salassapitovelvollisuus on koko lopun iän voimassa, luottamuksellisuus on tärkeä osa työtä. Haastavissa tai ongelmallisissa tilanteissa vapaaehtoisen on syytä neuvotella anonyymisti ammattilaisen kanssa.

2.7 Varhaisen puuttumisen malli

Varhaisen puuttumisen malli on sitä toimintaa, jossa joku havaitsee ongelman ja ottaa sen puheeksi, jonka jälkeen asialle tehdään jotain, ennen kuin ongelmasta tulee liian hankala ratkaista. Varhaisen puuttumisen malli on välittämistä ja osa yksilön turvaverkkoa. Sen taustalla ovat jatkuva välittäminen ja avoin keskusteluilmapiiri, joka mahdollistaa varhaisen puheeksi ottamisen. Tärkeintä on, että asia otetaan puheeksi rakentavasti, ei syyttävästi tai tuomitsevasti, jotta luottamus säilyy.

Varhaiseen puuttumiseen tarvitaan myös tietoa: On tunnistettava esimerkiksi päihteiden ongelmakäyttäminen ja kuinka sen voi ottaa puheeksi. Työntekijältä vaaditaan myös asiallista ja realistista suhtautumista päihteisiin ja niiden vaikutuksiin. Lisäksi olisi hyvä tietää tuki- ja hoitomahdollisuuksista. Varhaiseen puuttumiseen kuuluu olennaisesti huoli toisen ihmisen elämäntilanteesta ja jaksamisesta. Keskustelun voi avata ilmaisemalla oman huolensa ja kysyä, onko huoli aiheellinen.

3. Lyhyt katsaus Katulähetyksen historiaan

Jyväskylän Katulähetys ry on kristilliseltä pohjalta toimiva yleishyödyllinen yhdistys. Sen syntyjuuret ovat 1930-luvun Helsingissä. Jyväskylään toiminta levisi sotien jälkeen 1945, jolloin katulähetystyö aloitettiin. Yhdistys rekisteröitiin vuonna 1953 ja sen tarkoituksena on syventää raittiusvakaumusta, sosiaalista ja kristillistä ajattelutapaa, sekä auttaa ja avustaa erilaisista riippuvuuksista kärsiviä, vähävaraisia, syrjäytyneitä ja syrjäytymisvaarassa olevia.

1980-luvulla Katulähetys ryhtyi tekemään yhteistyötä Jyväskylän kaupungin kanssa ja siitä tulikin nopeasti osa kaupungin päihdehuoltoa. 90-luvulla rakennettiin uusia asumisyksiköitä, kehitettiin työllistämispalveluita ja aloitettiin nuorisotoiminta. 2000-luvulla aloitettiin myös ruokapankkitoiminta. Katulähetyksen toiminnassa alusta alkaen on ollut tärkeimpänä johtoaajatuksena lähimmäisen rakkaus, joka perustuu kristilliseen uskoon.

3.1 Katulähetys tänä päivänä

Tänä päivänä Katulähetys on tärkeä toimija Jyväskylässä syrjäytymisen ehkäisyssä ja työllistämistoimissa. Toimintaan sisältyy eri-ikäisten päihdeongelmaisten tukiasuttaminen, päiväkeskustoiminta, perheiden ja nuorten auttaminen, kierrätystoiminta kirpputoreineen sekä pitkäaikaistyöttömien työllistäminen ja valmennustoiminta.

Yhdistyksen toiminta-ajatuksena ja perustehtävänä on kristilliseltä pohjalta palvella ja auttaa lähimmäisiämme ehkäisevässä päihdetyössä, päihdehaittojen ja syrjäytymisen vähentämisessä sekä riippuvuuksista toipumisessa ja elämän eheytymisessä. Toimintaan kuuluu ihmisen kokonaisvaltainen auttaminen asumisen, työn, ruoan, sosiaalisen ja hengellisen auttamistyön kautta.

Missio

Missio on yhdistyksen toiminta-ajatus eli sen olemisen syy. Katulähetyksen missio on Jyväskylän seudun syrjäytymisvaarassa olevien sekä syrjäytyneiden päihdeongelmaisten, vankilasta vapautuvien, nuorten ja työttömien tukeminen psyykkisellä, fyysisellä, sosiaalisella ja hengellisellä alueella

Arvot

Katulähetys on valinnut arvoikseen *asiakslähtöisyyden, yhteisöllisyyden, vastuullisuuden ja rohkeuden*.

Asiakslähtöisyys on asiakkaiden tarpeiden selvittämistä ja jokaisen palvelemista sopivimmalla tavalla kokonaisresurssien puitteissa.

Yhteisöllisyys on keskinäistä luottamusta ja tukea, aitoa auttamishalua, jokaisen huomioon ottamista, ymmärtämistä ja hyviä käyttäytymistapoja. Yhteisöllisyys koskee asiakkaiden ja työyhteisön välisiä sekä työyhteisön sisäisiä suhteita.

Vastuullisuus on vastuun kantamista asiakkaista, yhdistyksestä ja ympäristöstä. Vastuullinen toiminta tarkoittaa sääntöjen noudattamista ja annettujen lupauksen pitämistä työntekijöille, asiakkaille ja yhteistyökumppaneille. Jokainen työntekijä vastaa yhdistyksen toiminnan laadusta.

Rohkeus on uskallusta tehdä uusia ja erilaisia asioita. Toiminnan kehittäminen tarvitsee rohkeutta, avoimuutta uusille ideoille ja kykyä toimia asiakkaidemme hyväksi haastavissakin tilanteissa.

3.2 Kristillinen ihmiskäsitys

Jyväskylän Katulähetyksen toiminnan perusteena on kristillinen ihmiskäsitys. Kristillinen ihmiskäsitys perustuu siihen, että kolmen perusolottuvuuden (psyykkinen, fyysinen, sosiaalinen) lisäksi otetaan käyttöön myös neljäs eli hengellinen ulottuvuus. Hengellinen ulottuvuus on uskoa siihen, että ihminen tarvitsee itsensä ulkopuolelta tulevaa voimaa, Jumalaa, elämäänsä, sillä muutoin ihminen on vajavainen ja syntinen. Ihminen tarvitsee armoa ja anteeksi antoa. Ihmisen mahdollisuus rakastaa ja tehdä hyvää sekä itselle että muulle luomakunnalle perustuu siihen, että Jumala on rakkaus, joka antaa myös ihmiselle kyvyn ja voiman rakkauteen. Ihminen ei omin voimin jaksa tehdä parannusta eikä kykene itse itseään pelastamaan, kuten esimerkiksi toipumaan päihdesairaudesta ja muuttamaan elämäänsä.

Kristilliseen ihmiskäsitykseen kuuluu ajatus jokaisesta ihmisestä Luojan luomana yksilönä, ja jokaisella on elämällä on tarkoituksensa. Jokaisella on ihmisarvonsa, riippumatta hänen teoistaan tai tekemättä jättämisistään, onko hän käyttänyt päihteitä tai ollut vankilassa, Jumalan silmissä hän on kaunis ja yhtä arvokas kuin kuka tahansa.

3.3 Laatu

Laadun käsite, jota Katulähetys haluaa noudattaa kaikessa toiminnassaan, myös vapaaehtoistoiminnassa, perustuu neljään osa-alueeseen: luottamukseen, sitoutumiseen, vastuullisuuteen ja luovuuteen.

Yhdistyksen tarkoituksena on raamatullisen kristillisyyden hengessä:

- syventää raittiusvakaumusta sekä sosiaalista ja kristillistä ajattelutapaa
- auttaa ja avustaa henkisesti, hengellisesti ja aineellisesti erilaisista riippuvuuksista kärsiviä, vähävaraisia, sekä syrjäytyneitä ja syrjäytymisvaarassa olevia
- auttaa ja avustaa ennalta ehkäisevän ja sosiaalisen työn keinoin avuntarpeessa olevia

4. Vapareiden paikat

Vapaaehtoisten omilla toiveilla on toki merkitystä siinä, missä hän työskentelee. Katulähetystyksen toimintaan mukaan tuleva vapaaehtoinen voi kertoa osaamisestaan ja toiveistaan työn suhteen, jolloin ohjaajan kanssa voidaan yhdessä katsoa paras toimipiste.

4.1 Katulähetystyksen toimipaikat

EkoCenter

EkoCenter kirpputoreja on kolme, Kankitiellä, Harjunporras Gummeruksenkadulla ja Autotalo Muuramessa. Kirpputoreilla on myytävänä mm. vaatteita, astioita, kirjoja, kodinkalusteita ja -koneita.

Asumisyksiköt

Jyväskylän Katulähetystyksellä on 230 vuokra-asuntoa Jyvässeudun alueella. Tuettu asuminen on tarkoitettu henkilöille, jotka tarvitsevat tukea ja ohjausta elämäntilanteiden hallintaan ja arkipäivän taitoihin. Kaikki asumisyksiköt ovat päihteettömiä, eikä yksiköissä sallita päihteiden käyttöä. Tarjoamme tukea asumiseen, palveluohjaukseen ja päihteettömyyteen.

Tehtävän työn tavoitteena on varmistaa asumisen pysyvyys ja huolehtia asukkaalle turvallisuudesta sekä tukea häntä sosiaalisten verkostojen, terveys- ja toimeentuloasioiden hoidossa.

Ensiaskel (24h)

Ensisijainen kohderyhmä ovat asunnottomat päihdeongelmaiset, jotka eivät kykene itsenäiseen asumiseen. Vaikka yksikkö on päihteetön, tukea saa myös päihtyneenä. Yksikössä toimii 10 paikkainen ensisuoja, aikuissosiaalityön vastaanottoasunto sekä 50 tuetun asumisen asuntoa. Erityispiirteinä ovat sairaanhoitajan palvelut arkisin klo 8.30-14 ja ympärivuorokautinen valvonta.

Muissa tuetun asumisen yksiköissä tarjoamme tukea virka-aikaan.

- **Etappi:** Vähämäentie 78, 40500 Jyväskylä
- **Kalliomäki,** Koluntie 99, Toivonlinna: Koluntie 105, 41120 Puuppola
- **Myllyjärvi:** Roninmäentie 2, 40500 Jyväskylä
- **Köhniö:** Köhniönkatu 2, 40630 Jyväskylä
- **Salmiranta:** Mäystintie 12 d 2, 40520 Jyväskylä
- **Takalaiton:** Kolmospesänkatu 6, 40520 Jyväskylä

Kaikissa asumisyksiköissä on avoin päiväkeskus johon voi tulla viettämään aikaa, lukemaan lehtiä, käyttämään nettiä, katsomaan televisiota, juttelemaan tai vaikkapa kahville. Myös pyykinpesu ja peseytyminen ovat mahdollisia arkipäivisin 8-16 välisenä aikana. Päiväkeskus tarjoaa mahdollisuuden osallisuuteen ja sosiaaliseen tukeen.

Nuortentalo Katutaso

Katutaso on Katulähteyksen nuorisotyön yksikkö Jyväskylän keskustan ytimessä. Toiminnan kulmakivenä on kolme tärkeää osa-aluetta, nuorten kohtaamispaikka Gummeruksenkadulla, kadulle jalkautuva etsivä nuorisotyö ja työhönvalmennus. Nuortentalo Katutaso on avoinna arkisin aamupäivästä aina iltaan asti sekä lauantaisin. Katutasoa pyörittävät nuoret itse, ja tähän toimintaan voi työllistyä mm. työharjoittelun, työkokeilun tai oppisopimuksen kautta.

Ruokapankki Jokapäiväinen leipä

Ruokapankki Jokapäiväinen Leipä jakaa Jyvässeudun kauppojen ja leipomoiden ylimääräruokaa sekä EU-ruokaa Jyväskylän vähävaraisille. Erityisryhmänä on huomioitu yksinhuoltajaperheet (OPPE), joissa on alle 8-vuotias lapsi. Ruokapankin vapaaehtoistyötä koordinoidaan Jonosta yhteyteen-projektin kautta.

Kannustin-projekti

Kannustin on päihdeongelmaisten, pitkäaikaistyöttömien ja vajaakuntoisten työpolku-projekti. Projektin kohderyhminä ovat päihdeongelmista kärsivät henkilöt Katulähteyksen asumisyksiköissä, sekä muualta jyvässeudulta tulevat pitkäaikaistyöttömät ja eriaisteiset vajaakuntoiset työvoiman palvelukeskuksen kautta.

Projektin kautta pyritään löytämään uusia mahdollisuuksia ja toimintatapoja aktivoida päihdeongelmaisten tukiasunnoissa asuvia henkilöitä. Erityisesti painotetaan työn merkitystä aidossa prosessinomaisessa tuotannossa.

5. Lait, sopimukset ja vakuutukset

Toistaiseksi ainakaan Suomessa ei ole omaa vapaaehtoislakia, vaan vapaaehtoistyötä määrittelevät säädökset on hajautettu monien lakien alle. Tällä hetkellä lainsäädännössä on vielä melko paljon epäselvyyksiä ja ristiriitaisuuksia, johtuen juuri lainsäädännön sirpaleisuudesta.

Lait: http://www.kierratyskeskus.fi/files/7635/Vapaaehtoistyohon_liittyvat_lait_suomessa_VETY_verkko.pdf

5.1 Mitä vapaaehtoinen saa tehdä?

Vapaaehtoistyöntekijä saa tehdä palkatonta työtä yleishyödyllisen tavoitteen eteen, hyväntekeoa ja muiden auttamista, urheilujärjestöissä toimimista tai varainkeruuta järjestön hyväksi. Verohallinnon mukaan vapaaehtoistyön tulee olla tilapäistä, eikä ammattitaitoa saa vaatia. Pääsääntöisesti vapaaehtoistyöstä ei saada rahallista palkkaa tai muuta verotettavaa luokiteltavaa etua tai korvausta.

5.2 Vapaaehtoistyö ja työttömyysturva

Työtön voi osallistua tavanomaiseen yleishyödylliseen vapaaehtoistyöhön tai tavanomaiseen talkootyöhön. Tällä pyritään siihen, että jokaisella on mahdollisuus osallistua toimintaan, ja pitää yllä vireyttä ja työkykyä. Vapaaehtoistyötä tehdessään työttömän on kuitenkin oltava työmarkkinoiden käytettävissä, eli on haettava työtä ja otettava vastaan työvoimatoimiston toimenpiteet. Vapaaehtoiselle voidaan asettaa TE-keskukselta myös tuntirajoituksia tai rajoittaa toiminnan päivien lukumäärää. Vapaaehtoisuuteen kuuluu myös oikeus osallistua koulutuksiin, jotka liittyvät vapaaehtoistoimintaan. Tarkempia tietoja saat TE-keskuksesta ja tarvittaessa verottajalta.

5.3 Edut ja korvaukset

Vapaaehtoistyöstä ei makseta palkkaa tai korvausta. Organisaatio voi kuitenkin niin halutessaan korvata vapaaehtoistyöntekijälle matkakuluja kuten matkalippuja julkisista kulkuneuvoista tai kilometrikorvauksia oman kulkuneuvon käytöstä. Joissain tapauksissa vapaaehtoiselle voidaan korvata yöpymisiä tai maksaa päivärahaa verottomasti, kuitenkin enintään kahdeltakymmeneltä päivältä.

Vapaaehtoinen voi myös saada tietyssä tapauksessa pientä korvatusta tekemästään työstä, mutta tällaisessa tapauksessa tulo on ilmoitettava verottajalle. Vapaaehtoisille on mahdollista järjestää kiitokseksi ja kannustukseksi pieniä etuja verolainsäädännön puitteissa, jonka mukaan määritellään millaisia etuisuuksia voidaan vapaaehtoisille tarjota.

Katulähetys järjestää vapaaehtoisilleen neljä tapaamista vuodessa, joista kaksi on virkistystoiminnallista tapahtumaa. Kaikissa tapahtumissa on mukana koulutuksellisuus.

5.4 Turvallisuus vapaaehtoistyössä

Turvallisuus on tärkeä asia, ja vapaaehtoistoimintaa järjestävä taho, tässä tapauksessa Katulähetys, on velvollinen huolehtimaan, että vapaaehtoisen turvallisuus tai terveys ei vaarannu. Toisaalta taas työntekijän on noudatettava työpaikan turvallisuusohjeita ja käytettävä suoja- ja turvavälineistöä, joka työn suorittamiseen kuuluu.

5.5 Vakuutukset

Katulähetys on vakuuttanut vapaaehtoiset työntekijänsä talkoovakuutuksella.

Jyväskylän Katulähetys ry

Vapaaehtoistyö

Hanna-Riikka Alasippola
vapaaehtoistyön koordinaattori
hanna-riikka.alasippola@jklkl.fi
040 591 7476

Jyväskylän Katulähetys ry
Kankitie 10, 40320 Jyväskylä
www.jklkl.fi